

SØR-VARANGER KOMMUNE

Boks 406, 9915 Kirkenes

Tlf. 78 97 74 00. Fax 78 99 22 12

E-post: postmottak@sor-varanger.kommune.no

www.svk.no

Innkalling

Utvalg: Rådet for likestilling av funksjonshemmede

Møtedato: 26.01.2016

Møtested: Møterom Viksjøen, Rådhuset

Møtetid: 13:00

Ved eventuelt forfall, er representantene selv ansvarlig for å innkalle vara.

Varamedlemmer møter etter nærmere innkalling.

Kirkenes, 20.01.2016

Mortensen, Knut R.

Leder

SAKSLISTE:

Saksnr.:	Sakstittel:	Arkivsak:	U.off:
001/16	HVERDAGSREHABILITERING Saksordfører: Knut Mortensen, knut.mortensen@trollnet.no , tlf. 95434686	15/3188	
002/16	ÅRSMELDING FOR RÅDET FOR LIKESTILLING AV FUNKSJONSHEMMEDE 2015 Saksordfører: Knut Mortensen, knut.mortensen@trollnet.no , tlf. 95434686	16/229	
003/16	FRIVILLIGSENTRALEN - VALG AV MEDLEM OG VARA FOR 2016-2019		
001/16	NY GRENSESTASJON NEIDEN		Ref.sak
002/16	PROTOKOLL FRA RÅDET I FINNMARK FYLKESKOMMUNE		Ref.sak

SØR-VARANGER KOMMUNE

Boks 406, 9915 Kirkenes
Tlf. 78 97 74 00. Fax 78 99 22 12
E-post: postmottak@sor-varanger.kommune.no
www.svk.no

SAKSFRAMLEGG Sak til politisk behandling

Saksbehandler: Kurthi, Anita Enhetsleder: Kurthi, Anita, tlf. 78 97 74 24	Dato: 21.09.2015
Arkivsak: <arkivsaksnr>	
Saksordfører:	

Utvalg	Saksnummer	Dato
Eldrerådet	001/16	26.01.2016
Rådet for likestilling av funksjonshemmede	001/16	26.01.2016
Kommunestyret		

HVERDAGSREHABILITERING

Kort sammendrag:

Hverdagsrehabilitering er en snuoperasjon der en vektlegger å gi rehabiliterende innsats der det er mulig, supplert med pleie og sykehjem der det er nødvendig.

Styrking av rehabilitering er en sentral forutsetning i samhandlingsreformen, men bærebjelken i kommunehelsetjenesten har vært sykehjem og passiv hjelp hjemme som har kompensert for funksjonstap. I de senere årene har en avdekket at det i stor grad gis for mye kompenserende og passiviserende tjenester, der brukerne havner i det som blir kalt «hjelpefeller». Det er en hjelpefeller når brukere får hjelp til å gjøre ting de selv kan klare med trening eller tilrettelegging.

Hverdagsrehabilitering erstatter ikke den enkeltes behov for medisinsk rehabilitering i tidlig fase av sykdom eller skade. Men for alle som fortsatt har hjelpebehov etter fullført behandling, bør det være tilbud om hjelp til gjenvinning av tapt funksjon og aktivitet. Hverdagsrehabilitering spør den enkelte hva som er deres viktigste aktiviteter – og utløser ressurser ved å legge til rette for og helt konkret trene på de betydningsfulle dagligdagse

gjøremålene.

Sør-Varanger kommune startet i 2014 et prosjekt for å prøve ut en modell for hverdagsrehabilitering i hjemmebasert omsorg, *Hverdagsrehabilitering- Lengst mulig aktiv i eget liv- i eget hjem*. Prosjektet bidrar også til nasjonal forskning på oppdrag for Helsedirektoratet for å dokumentere effektene av Hverdagsrehabilitering. Prosjektet avsluttet 31.12.2015.

Hverdagsrehabilitering er en tverrfaglig arbeidsmetode der et fagteam med ergoterapeut, fysioterapeut og sykepleier sammen kartlegger, samt veileder hjemmetjenesten i rehabiliterende tiltak på brukerens hjemmearena. Dette er tjenester som utløser ressurser hos brukeren, familien og nettverket rundt. Dette er en vinn-vinn-vinn situasjon, der det dokumenteres at

- kommunene sparer omsorgstjenester og utsetter institusjonsbehov.
- brukerne er mer selvhjulpne og fornøyde
- helseteamet er fornøyd med arbeidsformen

Hverdagsrehabilitering skal bidra til at flest mulig skal kunne fortsette å bo hjemme og være mest mulig deltakende i eget liv og kunne opprettholde viktige aktiviteter selv også etter et funksjonsfall.

Målet for prosjektet i Sør-Varanger kommune har vært å prøve ut en modell for Hverdagsrehabilitering med sikte på å innføring i ordinær drift fra 2016. Fokus har vært:

- Tilpasse tilbud bedre til brukergruppens behov
- Sikre hensiktsmessig arbeidsform
- Styrke de faglige forutsetningene i tjenesteapparatet
- Bidra til nasjonal forskning ved Følgeforskningsprogrammet

Faktiske opplysninger:

I likhet med landet forøvrig står også Sør-Varanger overfor store demografiske utfordringer med økende antall eldre og forholdsmessig færre andel yrkesaktive framover (Statistisk sentralbyrå). Kommuneplanen beskriver at det i 2030 vil det være 560 flere over pensjonsalderen i kommunen enn i dag. De fleste eldre blir friske, aktive, ressurssterke innbyggere som deltar i samfunnslivet. Samtidig vil det bli flere med funksjonssvikt og sviktende helse som vil ha behov for hjelp fra hjelpeapparatet (Folkehelseinstituttet 2010). 3 års erfaring fra samhandlingsreformen viser vedtaksvekst både innen hjemmetjenesten og økte henvisninger til den kommunale fysio- og ergoterapitjenesten.

Nyere rapporter med erfaringer fra Danmark og Sverige og norske pilotkommuner som Arendal, Bodø og Voss bekrefter at behovet for hjelpetiltak og omfattende tilbud utsettes med gjennomsnittlig fire år etter gjennomført hverdagsrehabilitering (KS 2014: "Fra passiv mottaker til aktiv deltaker")

Alle med hjelpebehov vil ha nytte av økt fokus på hjelpetiltak hvor brukerens ressurser er viktige å ivareta. Men en sentral målgruppe for dette tiltaket er voksne personer som bor i eget hjem og som har fått betydelig reduksjon i sin funksjon og som ønsker å gjøre en innsats for å gjenerobre viktige aktiviteter i hverdagen, det vil si fortsatt har et rehabiliteringspotensiale. I prosjektperioden har det ikke vært kapasitet til å tilby dette alle som kunne vært aktuelle. Erfaring fra andre kommuner viser at en tredjedel av alle nye søkere til hjemmetjenester er aktuell for hverdagsrehabilitering.

Fagpersonellet som har arbeidet i prosjektet er fysioterapeut, ergoterapeut og sykepleien i 20 % stillinger. De vanlige hjemmetjenestene ved primærgruppen for brukeren, har fungert som hjemme trenere i prosjektet.

Fra juni 2014 til juli 2015 har 11 brukere deltatt i hverdagsrehabilitering.

Prosjektet har vært finansiert ved eksternt tilskudd fra Helsedirektoratet med en årlig ramme på kr 800 000, samt egenfinansiert innsats tilsvarende 650 000. De eksterne midlene varer ut 2015.

Ulike måter å organisere arbeidet på har vært vurdert gjennom de erfaringer de første norske pilotkommunene har delt. De store bykommuner har ansatt egne fagteam med tverrfaglig fagpersonell og egne hjemme trenere for å gjennomføre tiltakene ofte kalt «spesialist-modell», mens mange av de mindre kommunene har valgt modeller hvor de har styrket de ulike tjenestene og øremerket personell for oppgavene, også kalt «integreert modell». Felles har vært at de har vektlagt trening med egne hjemme trenere under veiledning fra fagfolkene. Vår modell bygger på erfaringer fra blant annet Voss kommune hvor tiltakene hjemme hos bruker utføres av den ordinære hjemmebaserte omsorgstjenesten

Det har vært vektlagt å prøve ut ulike brukererfaringer for å høste erfaringer og få breiest mulig grunnlag. Resultatene som er oppnådd, er i tråd med de erfaringer andre pilotkommuner har beskrevet i sine rapporter.

KS rapport 2014 viser til målinger av hjelpebehov før og etter innsatsperiode med hverdagsrehabilitering fra Danmark og norske pilotkommuner. Selv om tallmaterialet fra prosjektet i vår kommune er begrenset til 11 brukere, så samstemmer resultatene i store trekk med andres erfaringer.

	Danmark	Norske pilotkommuner	Arendal	Prosjekt SVK
--	---------	----------------------	---------	--------------

Avsluttet uten videre hjelp	45 %	50 %	48%	55 %
Avsluttet med mindre hjelp enn de ville fått opprinnelig	40 %	35 %	36%	27 %
Avsluttet med samme hjelpeomfang som opprinnelig	15 %	15 %	16%	18 %

Tall fra prosjektet i vår kommune viser at 80 % blant brukerne rapporterer høy grad av tilfredshet med tiltaket. Fysisk funksjon har vært målbart bedre for samtlige, og for 80 % har framgangen vært markert forbedring. Erfaringene og tilbakemeldingene fra de involverte tjenestene har så langt vært svært positive.

Fra prosjekt til drift i 2016

Ved tiltaket hverdagsrehabilitering har det lyktes i 4 av 5 tilfeller å forbedre brukernes funksjon og selvstendighet. Dette forhindrer eller utsetter hjelpebehov og bidrar til å begrense ytterligere økning i antall brukere av hjemmetjenester.

For å hindre passiviserende hjelp til brukerne vil det være behov for videre satsing på å snu dagens arbeidsmetode til hverdagsrehabilitering. Denne måten å samarbeide tverrfaglig og motivere brukerens egne ressurser er en viktig arbeidsmåte på alle nivåer i omsorgstjenestene, men spesielt i de hjemmebaserte tjenestene. Men det krever en omlegging av tjenestetilbudet og at det settes av ressurser for å lykkes.

Erfaringstall fra Danmark og andre pilotkommuner tilsier at 1/3 av alle nye søkere til hjemmetjenester vil være aktuelle for tiltak hverdagsrehabilitering. For Sør-Varanger vil det tilsvare 65 nye søkere i året som bør få tilbud om hverdagsrehabilitering. I tillegg vil det også være aktuelt for eksisterende brukere med hjemmetjenester som fortsatt har et rehabiliteringspotensiale.

For å kunne videreføre prosjektet i ordinær drift er det behov for et fagteam med fysioterapeut, ergoterapeut og sykepleier for effektiv brukeroppfølging sammen med de ansatte i hjemmetjenesten. Fagteamet må kunne fungere som «motor» i arbeidet med å styrke og veilede hjemmebasert tjeneste, slik at det lykkes med å endre arbeidskultur og metoder i omsorgstjenestene over tid.

Langsiktige effekter av tiltak

Det å snu fokuset fra passive tjenester til rehabiliterende omsorgstjenester for å mestre hverdagsaktiviteter, er både en kulturendring og omlegging av arbeidsmåter.

For den enkelte bruker vil effektene kunne måles umiddelbart etter innsatsperiode. Men for kommunens tjenester vil effekten av en slik omlegging av tiltak vise seg i langtidseffekter i form av redusert vekst i tilfang av brukere med behov for hjemmetjenester og utsatt behov for sykehjemstjenester.

Økt antall eldre i de neste 15 år medfører flere potensielle brukere med hjelpebehov. Hverdagsrehabilitering vil bidra til å begrense veksten av antall brukere av hjemmetjenester og på den måten utgjøre et besparende tiltak for å frigjøre kapasitet til andre med større hjelpebehov. Samhandlingsreformen fører også til at pasientene kommer tidligere hjem fra sykehus enn før og dermed har større behov for hjemmesykepleie denne fasen. Det vil bli nødvendig å dreie ressursene for å møte denne forventede veksten i omsorgsbehov framover.

Hverdagsrehabilitering er først og fremst kvalitetssikring av en faglig metode for å gi brukeren et bedre skreddersydd tilbud. Erfaringene fra Danmark og Sverige og norske pilotkommuner viser at innføring av hverdagsrehabilitering vil gi økonomisk innsparing som overstiger kostnadene ved etablering av fagteam. Arendal har vist at to års erfaring med full satsing på hverdagsrehabilitering har redusert brukerantallet i hjemmebasert tjeneste med 11 %. Første året var besparelsen kr. 4 millioner og andre året 8 millioner. Arendal er en bykommune med korte avstander og fire ganger innbyggertall sammenlignet med Sør-Varanger, slik at tallene må justeres for naturlige ulikheter. Med utgangspunkt i at Sør-Varanger kommune i 2015 bruker om lag 50 millioner kroner på hjemmebaserte tjenester, vil mulig langsiktig reduksjon i vekst ligge mellom 2-4 millioner kroner.

Økonomi:

For å få dette til vil det krever en omlegging av tjenestetilbudet og at det settes av ressurser for å lykkes. Ved etablering av fagteam vil det være behov for opprettelse av et fagteam med 100 % stillinger for henholdsvis ergoterapeut, fysioterapeut og sykepleier, samt frikjøp til hjemme trener i 50% stilling. Netto kostnader i 2016 vil være kr. 1 900 000 og en reduksjon av kostnader i 2017 med kr. 150 000.

Det vil være behov for driftsmidler til tjenestebil/kjøring, nødvendig arbeidsverktøy, kontorutstyr, samt kurs og kompetanseheving. Dette vil utgjøre kr. 250 000 etableringsåret.

Alternative løsninger:

Hverdagsrehabilitering innføres ikke som et tilbud innen hjemmebasert tjeneste, men søkes løst ved å videreføre dagens praksis med enkelthenvisinger til de ulike fagtjenestene.

Forslag til innstilling:

Sør- Varanger kommune skal tilby Hverdagsrehabilitering som et fast tilbud i de hjemmebaserte tjenestene. Det etableres et fast fagteam med 1 årsverk ergoterapeut, 1 årsverk fysioterapeut, 1 årsverk sykepleier og 0,5 årsverk hjemme trenere. Tiltaket

innarbeides i budsjett 2016.

Nina Bordi Øvergaard
rådmann

- Dette dokumentet er godkjent elektronisk i Sør-Varanger kommune og har derfor ingen signatur. -

SØR-VARANGER KOMMUNE

Boks 406, 9915 Kirkenes
Tlf. 78 97 74 00. Fax 78 99 22 12
E-post: postmottak@sor-varanger.kommune.no
www.svk.no

SAKSFRAMLEGG Sak til politisk behandling

Saksbehandler: Celius Bodil Enhetsleder: Celius Bodil, tlf. 78 97 74 80	Dato: 19.01.2016
Arkivsak: <arkivsaksnr>	
Saksordfører:	

Utvalg	Saksnummer	Dato
Rådet for likestilling av funksjonshemmede	002/16	26.01.2016
Kommunestyret		

ÅRSMELDING FOR RÅDET FOR LIKESTILLING AV FUNKSJONSHEMMEDE 2015

Vedlagte dokumenter:
ÅRSMELDING FRA RÅDET 2015

Kort sammendrag:

Faktiske opplysninger:

Kommuneplanens hovedmål:

Sør-Varanger kommune skal utvikles til et lokalsamfunn som gir grunnlag for befolkningsvekst i alle deler av kommunen. Arealdisponering og offentlig service og tjenesteproduksjon skal dimensjoneres ut fra en samlet befolkning på 12.000 innbyggere ved planperiodens utløp, og ha en kvalitet som gjør kommunen attraktiv som bosted og for etableringer og knoppskyting i privat næringsliv.

Hovedmålet vil være retningsgivende for de politiske og administrative prioriteringer i hele den kommunale organisasjon i planperioden. Ut fra dette, skal det gjøres vurderinger i

forhold til følgende satsingsområder:

Næringsutvikling:

Infrastruktur:

Barn og ungdom:

Folkehelse:

Kompetansebygging:

Økonomi:

Universell utforming, jfr bestemmelser i plan og bygningslov:

Alternative løsninger:

Forslag til innstilling:

Kommunestyret tar årsmeldingen fra rådet for likestilling av funksjonshemmede 2015 til orientering.

Nina Bordi Øvergaard
rådmann

- Dette dokumentet er godkjent elektronisk i Sør-Varanger kommune og har derfor ingen signatur. -

ÅRSMELDING 2015 FRA RÅDET FOR LIKESTILLING AV FUNKSJONSHEMMEDE

1. Medlemmer og varamedlemmer i rådet

Rådet består av 3 politisk valgte medlemmer, derav minimum 2 kommunestyrerepresentanter med varamedlemmer, samt 3 brukerrepresentanter, med varamedlemmer.

RÅDET FOR LIKESTILLING AV FUNKSJONSHEMMEDE 2011 – 2015

Medlemmer

1. Knut Mortensen, leder (Politisk valgt)
2. Torhild Ackermann, nestleder (Politisk valgt)
3. Sissel Wollmann (Politisk valgt)
4. Sigrid Sandbu
5. Nina Danielsen
6. Agnar Jensen

Med personlige varamedlemmer:

1. Anita Finboe Gabrielsen
2. Øyvind Johansen
3. Anne Flaatten
4. Terje Ryeng
5. Merete Holm
6. Trygve Røtvold

Stian M. Celius var leder fram til 01.01.2014, fra den dato innvilget kommunestyret han fritak som leder og medlem i rådet. Fra samme dato ble Knut Mortensen valgt som leder, samtidig ble Sissel Wollmann valgt inn som fast medlem i rådet for Stian M. Celius, med Anne Flaatten som varamedlem.

Etter kommunestyrevalget september 2015 har kommunestyret valgt nytt råd for perioden 2015 – 2019.

RÅDET FOR LIKESTILLING AV FUNKSJONSHEMMEDE 2015 – 2019

1. Knut Mortensen, leder (SP, politisk valgt)
2. Veronica Johnsen, nestleder (AP, politisk valgt)
3. Anders Mikkola , medlem (AP, politisk valgt)
4. Sigrid Sandbu, brukerrepresentant (SAFO)
5. Alf Salangi, brukerrepresentant (HLF)
6. Anette Jensen, brukerrepresentant (Mental Helse)

Personlige varamedlemmer:

1. Sissel Wollmann (H)
2. Tove Lill Labahå (AP)
3. Svein Roger Kaspersen (AP)
4. Terje Ryeng (SAFO)
5. Alice Schanke (HLF)
6. Merethe Holm (Mental Helse)

2. OPPGAVER FOR RÅDET FOR LIKESTILLING AV FUNKSJONSHEMMEDE

Lov om råd eller annen representasjonsordning i kommuner for mennesker med nedsatt funksjonsevne ble vedtatt med virkning fra 10.09.07.

Formålet med lov er at kommunene skal sørge for at mennesker med nedsatt funksjonsevne blir sikret en åpen, bred og tilgjengelig medvirkning i arbeidet med saker som er særlig viktig for mennesker med nedsatt funksjonsevne.

Etter lovens § 6 skal kommunestyret vedta mandat for rådet. Rådet skal likevel stå fritt til å kunne ta opp de saker de ønsker, men ikke saker som berører enkeltpersoner.

Det tilrås at rådet bør konsentrere seg om større og overgripende saker, økonomiplan og årsbudsjett, kommunal planlegging etter plan- og bygningsloven, samferdsel, barn og unges vilkår, kulturtilbud og helse- og omsorgstjenester. Rådet skal hvert år utarbeide årsmelding om sin virksomhet. Årsmeldingen skal legges fram for kommunestyret.

3. MØTER

Rådet har hatt 6 møter i 2015 og har behandlet 17 saker.

Av saker rådet har engasjert seg i vil vi spesielt nevne:

Rådet er meget tilfreds med at Kirkenes kirke nå har fått universell utforming, og at tilgjengeligheten til kirka nå er god. Dette er en sak rådet har vært engasjert i.

KRITERIER FOR TILDELING AV HELSE- OG OMSORGSTJENESTER

Sør-Varanger kommune har utarbeidet kriterier som er vedtatt av kommunestyret. Rådet ga innspill om at:

Det må utarbeides kriterier for tildeling av brukerstyrt personlig assistanse.

Det må også utarbeides kriterier/standarder for tildeling av støttekontakt, dagtilbud (Kilden, Utsikten og Møteplassen) og trygghetsalarm.

Rådet for likestilling av funksjonshemmede reagerte på at minstestandard for renhold er tenkt utført hver 4 uke. Minstestandard bør ikke overstige hver 3 uke, og bør kun tildeles brukere som vil klare enkelt renhold selv, som støvsuging og enkelt vask hver uke. Kommunestyret vedtok rådets forslag.

ØKT TILGJENGELIGHET TIL KOLLEKTIVTRANSPORTEN

Som en oppfølging av diskriminerings- og tilgjengelighetsloven søkte Sør-Varanger

kommune i 2013 om tilskudd fra Samferdselsdepartementets «*Tilskuddsordning for økttilgjengelighet i kollektivtransporten 2014*».

Sør-Varanger kommune fikk tildelt kr 240.000,- for utarbeidelse av en strategi- og tiltaksplan for kollektivtrafikk i Sør-Varanger kommune. Det ble nedsatt en arbeidsgruppe som besto av representanter fra Statens vegvesen, Boreal Transport, Multiconsult AS som prosjektleder, prosjektansvarlig Ivar Kaski og Knut Mortensen som representant fra Rådet for likestilling av funksjonshemmede. Prosjektgruppen avga sin rapport 31.01.2015, kommunestyret fattet sitt vedtak i møte 25.03.2015:

Kommunestyret vedtar i medhold av Kommuneplanens samfunnsdel, satsningsområde infrastruktur, at «Rapport – økt tilgjengelighet i kollektivtransporten» dat. 30.01.2015 legges til grunn ved utforming av kommuneplanens handlingsdel (økonomiplan) innenfor relevant område.

HYTTEFELT

Det er behandlet flere regulerings saker for utbygging av nye hyttefelt.

Rådet for likestilling av funksjonshemmede har i vedtak påpekt at Sør-Varanger kommune må ta hensyn til universell utforming også i utbygging av hyttefelt.

BUDSJETT OG SEKRETÆR

Det har vært et stort savn at rådet ikke har eget budsjett og sekretær, slik det er påpekt av BUF-direktoratet.

BUDSJETT 2016 - ØKONOMIPLAN 2016-2019

Rådet avga følgende uttalelse: Rådet ser positivt på at det samme tjenestetilbudet opprettholdes ved:

- Brendselsutvalget
- Grenseprodukter
- Frivillighetssentralen
- Allmenn Kultur

Rådet ønsker ikke nedleggelse av distriktsskolene. Det er viktig at elever med funksjonshemminger får gå på skole i sitt nærmiljø. Rådet anbefaler at også barnehagen på Skogfoss opprettholdes slik at det blir et helhetlig opplæringsløp fram til ungdomsskolen.

Rådet sluttet seg til uttalelsen fra møtet i eldrerådet.

4. REPRESENTASJON

Rådet for funksjonshemmede utpeker alltid et medlem i byggekomitéer i kommunal regi.

Styret i Frivillighetssentralen: Sigrid Sandbu har vært rådets representant med Agnar Jensen som vara.

Rådet for likestilling av funksjonshemmedes representant til styringsgruppa for prosjektet hverdagsrehabilitering er Sissel Wollmann med vara Knut Mortensen.

Omsorgsboliger i bofellesskap Avlastning- og aktivitetssenter Rådet for likestilling av funksjonshemmede sin representant i plan og byggekomiteen for prosjekt 53375 Bo- og avlastningssenter er: Knut Mortensen med vara: Agnar Jensen

I arbeidsgruppen for kartlegging av tilgjengelighet i kollektivtrafikken fra Rådet har Knut Mortensen deltatt, vara for han var Sissel Wollmann.

Kirkenes, 12. januar 2016

Knut Mortensen , leder

MØTEPROTOKOLL

Rådet for likestilling av funksjonshemmede

Dato: 11.06.2015 kl. 8:30 – 12.30
Sted: Alta - Thon hotell
Alta videregående skole kl. 13.00-15.00
Arkivsak: 201500022

Tilstede: Steffen Ditløvsen
Karen Inga Vars – permisjon t.om. kl. 8:30 – 12.30
Nina Danielsen
Leif Birger Mækinen – vara for Vera Simonsen
Herborg Kristoffersen – vara for Stein Wiggo Olsen
Aud Synnøve Opgård – vara for Gerd Myrvold Mikkelsen
Anders Vannebo – vara for Sigrid Sandbu
Ole Ingvald Hansen

Andre: Styremedlemmer v/ rådet for funksjonshemmede,
Altakommune f.o.m. kl. 13.00-15.00

Protokollfører: Plan- og kulturavdelinga v/ Alesia Andreassen

Steffen Ditløvsen ønsket å fremme sak 10/15 - Kommunens og fylkeskommunens ansvar og oppgaver for råd for personer med nedsatt funksjonsevne, oppfølgingssak og sak 12/15 – Uttalelse i forhold til HUKs vedtak i sak 8/15 (TT-ordningen).

Aud Synnøve Opgård ønsket å fremme sak 11/15 - Utvidet rett til utdanning og oppfølging av elver med behov for spesialundervisning.

SAKSKART

Orienteringssaker:

Omvisning på Alta videregående skole v/ ass.rektor Ann Kristin Strøm, m.fl.

Referatsaker:

7/15	201500022-28	HLF Porsanger, Protokoll fra styremøte 8.april 2015
----------------------	--------------	---

8/15	201500022-32	Årsmelding 2014, Nord-Trøndelag.
9/15	201500022-33	Høring om fritt behandlingsvalg, (HOD)
10/15	201500022-34	Møteprotokoll - 28.04.15, Alta kommune
11/15	201500022-35	Råd for likestilling av funksjonshemmede i Oppland - årsmelding 2014
12/15	201500022-40	Protokoll - møte i rådet for likestilling av funksjonshemmede - 05.05.2015, Sør-Varanger kommune.
13/15	201500022-48	Protokoll, Styremøte Finnmarkssykehuset HF.
14/15	201500022-46	Protokoll Rådet for funksjonshemmede, Hammerfest kommune
15/15	201500022-47	Fylkesrådet for funksjonshemmede, Troms.
16/15	201500022-45	Protokoll Rådet for funksjonshemmede, Hammerfest kommune
17/15	201500022-44	Kommunens og fylkeskommunens ansvar for råd for personer med nedsatt funksjonsevne
18/15	201500022-49	«Ønske om endring av styresammensetning Valnesfjord Helseportsenter gjeldende fra 1.januar 2016» - uttalelse fra fylkesrådet for funksjonshemmede i Troms
Saker til behandling		
6/15	201500022-36	GODKJENNING AV MØTEPROTOKOLL, 18.03.15.
7/15	201500022-37	RÅDET FOR LIKESTILLING AV FUNKSJONSHEMMEDE I FINNMARK. REVIDERING AV REGLEMENT.
8/15	201500022-39	VALNESFJORD HELSESPORTSENTER, SAMMENSETTING AV STYRE, UTTALELSE.
9/15	201500022-43	FYLKESTINGSAKER - gjennomgang og eventuelle uttalelser
10/15	201500022-52	KOMMUNENS OG FYLKESKOMMUNENS ANSVAR OG OPPGAVER FOR RÅD FOR PERSONER MED NEDSATT FUNKSJONSEVNE, oppfølgingssak (ikke saksfremlegg)
11/15	201500022-53	UTTALELSE OM UTVIDET RETT TIL UTDANNING OG OPPFØLGNING AV ELVER MED BEHOV FOR SPESIALUNDERVISNING (ikke saksfremlegg)

12/15	201500022-54	UTTALELSE TIL HUKS VEDTAK I SAK 8/15 (TT-ordningen) - ikke saksfremlegg.
-----------------------	--------------	---

Alta, 11.06.2015

Steffen Ditløvsen
møteleder

Orienteringssaker

Omvisning på Alta videregående skole for å bli bedre kjent med forholdene og utfordringene for mennesker med nedsatt funksjonsevne i skolesituasjon, v/ Ann Kristin Strøm m.fl.

Referatsaker

Saknr	Arkivsak	Tittel
7/15	201500022-28	HLF Porsanger, Protokoll fra styremøte 8.april 2015
8/15	201500022-32	Årsmelding 2014, Nord-Trøndelag.
9/15	201500022-33	Høring om fritt behandlingsvalg, (HOD)
10/15	201500022-34	Møteprotokoll - 28.04.15, Alta kommune
11/15	201500022-35	Råd for likestilling av funksjonshemmede i Oppland - årsmelding 2014
12/15	201500022-40	Protokoll - møte i rådet for likestilling av funksjonshemmede - 05.05.2015, Sør-Varanger kommune.
13/15	201500022-48	Protokoll, Styremøte Finnmarkssykehuset HF.
14/15	201500022-46	Protokoll Rådet for funksjonshemmede, Hammerfest kommune
15/15	201500022-47	Fylkesrådet for funksjonshemmede, Troms.
16/15	201500022-45	Protokoll Rådet for funksjonshemmede, Hammerfest kommune
17/15	201500022-44	Kommunens og fylkeskommunens ansvar for råd for personer med nedsatt funksjonsevne, svarbrev fra Sør-Varanger kommune v/ rådet for funksjonshemmede
18/15	201500022-49	Kopi - ønske om endring av styresammensetning Valnesfjord Helse- og sportsenter gjeldende fra 1.januar 2016 - uttalelse fra fylkesrådet for funksjonshemmede i Troms

Tatt til etterretning.

Saker til behandling

6/15 GODKJENNING AV MØTEPROTOKOLL, 18.03.15.

Kultursjefens innstilling

Protokoll fra møte i rådet for likestilling av funksjonshemmede 18. mars godkjennes.

Møtebehandling

Vedtak enstemmig:

Protokoll fra møte i rådet for likestilling av funksjonshemmede 18. mars godkjennes.

7/15 RÅDET FOR LIKESTILLING AV FUNKSJONSHEMMEDE I FINNMARK. REVIDERING AV REGLEMENT.

Kultursjefens innstilling

Rådet for funksjonshemmede foreslår at fylkestinget vedtar følgende endringer i reglementet:

1. Rådet for likestilling av funksjonshemmede endrer navn til fylkesrådet for funksjonshemmede.
2. Hele rådet oppnevnes av fylkestinget.
3. Teksten forenkles slik at det blir færre gjentakelser og beskrivelser av lovens innhold.
4. Universell utforming tilføyes under punkt 3a. i reglementet:

Fylkesrådet tas med på råd om aktuelle saker som er under arbeid i fylkeskommunen. Det skal legges til rette slik at rådet kan avgi uttalelse i god tid. Dette gjelder blant annet:

- a. *Fylkeskommunale plansaker og saker om universell utforming*

Møtebehandling

Steffen Ditløvsen foreslår endre ordlyd i pkt 1 i samsvar med lovens:

«Rådet for likestilling av funksjonshemmede endrer navn til fylkesrådet for mennesker med nedsatt funksjonsevne».

Votering

Kultursjefens innstilling pkt. 2-4 og forslag fra Steffen Ditløvsen i i forholdt til pkt.1.

Vedtak enstemmig:

1. Rådet for likestilling av funksjonshemmede endrer navn til fylkesrådet for mennesker med nedsatt funksjonsevne
2. Hele rådet oppnevnes av fylkestinget.
3. Teksten forenkles slik at det blir færre gjentakelser og beskrivelser av lovens innhold.
4. Universell utforming tilføyes under punkt 3a. i reglementet:

Fylkesrådet tas med på råd om aktuelle saker som er under arbeid i fylkeskommunen. Det skal legges til rette slik at rådet kan avgi uttalelse i god tid.

Dette gjelder blant annet:

- a. *Fylkeskommunale plansaker og saker om universell utforming*

8/15 VALNESFJORD HELSESPORTSENTER, SAMMENSETTING AV STYRE, UTTALELSE.

Kultursjefens innstilling

Rådet for likestilling av funksjonshemmede i Finnmark fylkeskommune er enig med den foreslåtte sammensetningen av styret for Valnesfjord helsesportsenter. Brukerorganisasjonene bør velge sine representanter selv, uten å gå via fylkesrådene for funksjonshemmede.

Møtebehandling

Vedtak enstemmig:

Rådet for likestilling av funksjonshemmede i Finnmark fylkeskommune er enig med den foreslåtte sammensetningen av styret for Valnesfjord helsesportsenter. Brukerorganisasjonene bør velge sine representanter selv, uten å gå via fylkesrådene for funksjonshemmede.

9/15 FYLKESTINGSAKER - gjennomgang og eventuelle uttalelser

Fylkesrådmannens innstilling

Fylkestingssakene tas til orientering

Møtebehandling

Vedtak enstemmig:

Fylkestingssakene tas til orientering

10/15 Kommunens og fylkeskommunens ansvar og oppgaver for råd for personer med nedsatt funksjonsevne, oppfølgingssak (ikke saksfremlegg)

Følgende ble enstemmig vedtatt på møte i rådet for likestilling av funksjonshemmede 11. juni 15:

Rådet støtter rådet i Sør-Varanger sine ideer (se ref.sak 17/15) om videre arbeid for oppfølging av kommunale råd. Rådet ønsker også å oppfordre det nye rådet til å etablere ett årlig fylkesutvalg og tettere dialog og møter med heltidspolitikerne.

Saken oversendes det nye rådet for videre oppfølging.

Møtebehandling

Vedtak enstemmig:

Rådet støtter rådet i Sør-Varanger sine ideer (se ref.sak 17/15) om videre arbeid for oppfølging av kommunale råd. Rådet ønsker også å oppfordre det nye rådet til å etablere ett årlig fylkesutvalg og tettere dialog og møter med heltidspolitikerne.

Saken oversendes det nye rådet for videre oppfølging.

11/15 UTTALELSE OM UTVIDET RETT TIL UTDANNING OG OPPFØLGNING AV ELVER MED BEHOV FOR SPESIALUNDERVISNING (ikke saksfremlegg)

Følgende ble enstemmig vedtatt på møte i rådet for likestilling av funksjonshemmede 11. juni 15:

Rådet har gjennom bekymringsmeldinger fra foreldre og oppslag i media blitt oppmerksom på at fylkeskommunens praksis om innvilgning av ekstra år på videregående opplæring for elever med behov for spesialundervisning ikke er tilfredsstillende.

Opplæringslovens kap. 5, § 3-1 sier: «*Elever som har rett til spesialundervisning, har rett til videregående opplæring i inntil to år ekstra når eleven trenger det i forhold til opplæringsmålene for den enkelte.*»

Rådet er av den oppfatning at det er ulik praksis av hvordan man skal tolke siste del av paragrafen som går på vurdering av behov for ekstra opplæring. I tolkningen må elevenes reelle behov og muligheter være i hovedfokus, ikke andre faktorer som økonomi.

Rådet mener Finnmark fylkeskommune skal benytte seg av muligheten som ligger i lovteksten til å ha en praksis som tar større hensyn til elevenes muligheter til utvikling utover de opplæringsmål som er nådd.

Rådet ønsker å understreke hvor viktig det er at de som arbeider innen spesialundervisning har den nødvendige fagkompetansen som kreves for å dette arbeidet. Det er også viktig at de nødvendige hjelpemidler som kreves er tilgjengelige.

Rådet krever at opplæringsavdelingen redegjør for sin praksis på dette feltet og at fylkestinget følger dette opp i egen sak om spesialundervisning.

Møtebehandling

Vedtak enstemmig:

Rådet har gjennom bekymringsmeldinger fra foreldre og oppslag i media blitt oppmerksom på at fylkeskommunens praksis om innvilgning av ekstra år på videregående opplæring for elever med behov for spesialundervisning ikke er tilfredsstillende.

Opplæringslovens kap. 5, § 3-1 sier: «*Elever som har rett til spesialundervisning, har rett til videregående opplæring i inntil to år ekstra når eleven trenger det i forhold til opplæringsmålene for den enkelte.*»

Rådet er av den oppfatning at det er ulik praksis av hvordan man skal tolke siste del av paragrafen som går på vurdering av behov for ekstra opplæring. I tolkningen må elevenes reelle behov og muligheter være i hovedfokus, ikke andre faktorer som økonomi.

Rådet mener Finnmark fylkeskommune skal benytte seg av muligheten som ligger i lovteksten til å ha en praksis som tar større hensyn til elevenes muligheter til utvikling utover de opplæringsmål som er nådd.

Rådet ønsker å understreke hvor viktig det er at de som arbeider innen spesialundervisning har den nødvendige fagkompetansen som kreves for å dette arbeidet. Det er også viktig at de nødvendige hjelpemidler som kreves er tilgjengelige.

Rådet krever at opplæringsavdelingen redegjør for sin praksis på dette feltet og at fylkestinget følger dette opp i egen sak om spesialundervisning.

12/15 UTTALELSE TIL HUKS VEDTAK I SAK 8/15 (TT-ordningen) - ikke saksfremlegg.

Følgende ble enstemmig vedtatt i sak 12/15 på møte 11.06.15 i rådet for likestilling av funksjonshemmede:

Rådet er blitt oppmerksom på vedtak gjort i HU-KS om TT-ordningen. Rådet krever vedtaket opphevet ettersom rådet ikke fikk saken til behandling. Rådet krever at saken sendes ut på nytt med bredere høring.

Møtebehandling

Vedtak enstemmig:

Rådet er blitt oppmerksom på vedtak gjort i HU-KS om TT-ordningen. Rådet krever vedtaket opphevet ettersom rådet ikke fikk saken til behandling. Rådet krever at saken sendes ut på nytt med bredere høring.

Møte hevet kl. 15.30.

Steffen Ditløvsen
møteleder

Alesia Andreassen
protokollfører